

Literatuurdidactische analyse

Dimensies	Indicatoren	Toelichting complicerende factoren
Algemene vereisten	Bereidheid	<i>Wolfsroedel</i> vraagt een grote bereidheid van de leerling: het boek is dik (511 pp.) en ingewikkeld. De vele gebeurtenissen volgen elkaar in hoog tempo op. Dat maakt het verhaal spannend, maar de lezer moet zijn hoofd er ook goed bij houden om de draad niet kwijt te raken.
	Interesses	Liefhebbers van historische romans komen beslist aan hun trekken. De beschrijvingen van de gebeurtenissen op de Balkan en in Zuidoost-Europa in de vijftiende eeuw doen recht aan de historische werkelijkheid. Ook heel geschikt voor leerlingen die graag aan het denken worden gezet door wat zij lezen.
	Algemene kennis	Enige kennis over islam en christendom is een pre.
	Specifieke literaire en culturele kennis	Geen enkele leerling zal beschikken over voldoende achtergrondkennis om het verhaal moeiteloos te kunnen volgen. Er worden gebeurtenissen beschreven uit een turbulente periode uit de Europese geschiedenis: de val van Constantinopel, wisselende christelijke en islamitische allianties, continu verschuivende rijksgrenzen etc. Tegelijkertijd valt uit de boekverslagen op scholieren.com op te maken dat ook minder ervaren lezers het verhaal in grote lijnen kunnen volgen. Daarbij zien ze wel het een en ander over het hoofd. In het boek zijn een kaart, verklarende woordenlijst en een tekst over de historische werkelijkheid opgenomen.
Vertrouwdheid met literaire stijl	Vocabulaire	Het vocabulaire is over het algemeen niet heel erg moeilijk voor lezers vanaf N2. De verklarende woordenlijst is handig.
	Zinsconstructies	Over het algemeen niet al te lange zinnen, die goed te volgen zijn.
	Stijl	Over het algemeen onopgesmukt. In de roman komt extreem geweld voor. Sommige gebeurtenissen zijn schokkend, maar de meeste lezers zullen daar voldoende afstand van kunnen houden doordat deze vaak bijna zakelijk worden beschreven.
Vertrouwdheid met literaire personages	Karakters	De hoofdpersoon is Ion. Alexandru en Vulpe zijn de belangrijkste bijfiguren. Belangrijke bijfiguren zijn met name de schaapherder/Vlad en de kluizenaar/Radu. De flaptekst meldt dat Vlad ook bekend is als Dracula, maar dit gegeven wordt nauwelijks uitgewerkt.

	Aantal karakters	Het aantal karakters rondom Ion is goed te overzien. In het verhaal over Vlad en Radu worden heel veel (historische) personages opgevoerd. Omdat er in deze verhaallijn ook nog eens tijdsprongen voorkomen, zullen de meeste lezers zich soms even afvragen 'Wie was dat ook alweer?' Lezers die het verhaal tot in detail willen begrijpen en duiden, zullen aantekeningen moeten maken. N2-lezers en minder ervaren N3-lezers zullen misschien over een aantal zaken lezen, maar de strekking van het verhaal wel kunnen volgen.
	Ontwikkeling van en verhouding tussen de karakters	Ion, Vulpe en Alexandru ontwikkelen zich alle drie op een andere manier: Vulpe wordt steeds gewelddadiger en Alexandru houdt zich steeds meer afzijdig. Ion wordt voortdurend heen en weer geslingerd tussen beide. Hij wil 'een goed mens' zijn, maar voelt hoe desondanks het kwaad ook in hem woedt. Aan het eind van het verhaal wordt duidelijk dat hij zijn hele leven heeft geleden onder wat hij heeft gezien en meegemaakt. Als hij de stervende Alexandru op Snagov bezoekt, blijkt dat de strijd die in hem woedt nog steeds niet is beslist.
Vertrouwdheid met literaire procedés	Spanning	<i>Wolfsroedel</i> is op meer dan één manier spannend: hoog verteltempo, veel spannende actie, geheimzinnige personages, verrassende wendingen en het verhaal speelt zich ook nog eens af in een wereld die nieuw is voor de leerlingen.
	Structuur	De vertelwijze is zelfs voor N3+-lezers nog behoorlijk uitdagend. Er zijn twee verhaallijnen. In de genummerde hoofdstukken worden de gebeurtenissen in de negentiende eeuw beschreven; in de ongenummerde die in de vijftiende eeuw. Deze laatste bestaan uit 'De kronieken van Snagov' en 'Brieven' aan de schaapherder en de kluisenaar. Tussen én binnen de hoofdstukken is sprake van tijdsprongen en inbedding. Op momenten dat de personages, al dan niet onder invloed van geestverruimende middelen, door de tijd kunnen reizen, moet de lezer zijn hoofd er erg goed bij houden.
	Perspectief	Overwegend ik-perspectief vanuit Ion Brebu, die achteraf vertelt (en af en toe becommentarieert) wat hij als jongen heeft meegemaakt. Enkele hoofdstukken zijn geschreven vanuit een ander perspectief, maar deze wisselingen zijn door de hoofdstuktitels gemakkelijk te herkennen.
	Betekenis	<i>Wolfsroedel</i> kan op heel veel verschillende niveaus worden gelezen. Geen enkele N3-lezer zal over het hoofd zien dat <i>Wolfsroedel</i> gaat over de strijd tussen goed en slecht en dat die strijd zowel <i>tussen</i> als <i>in</i> mensen kan woeden. Wat voor N3-lezers, en waarschijnlijk ook nog wel een aantal N3+-lezers verwarrend of moeilijk is, is dat de roman geen duidelijk moreel oordeel biedt. Het is voor alle lezers een uitdaging om de losse eindjes aan elkaar te knopen en na te denken over de vraag of het boek een 'boodschap' uitdraagt en zo ja, welke.

Relevante bronnen voor docenten		Floortje Zwigman, 'Kinderen moeten het kwaad in zichzelf leren kennen, in: de Volkskrant , 13 augustus 2002. Marieke Henselmans, 'Wolfsroedel is een boek dat geen hoop biedt', in: de Volkskrant , 15 augustus 2002. Artikel van Lieke van Duin pluizuit.be bespreking
---------------------------------	--	--